

ปฏิญญาว่าด้วย สิทธิของประชาชนท้องถิ่นดั้งเดิม แห่งสหประชาชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของประชาชนท้องถิ่นดั้งเดิมแห่งสหประชาชาติ

فراشتھارن ڦرتوبوھن بھسا- بھسا برساتو
برکنان دغن حق قوم اورغ اصل (اورغ ڦريبومي)

فراشتھارن ڦرتوبوھن بھسا- بھسا برساتو
برکنان دغن حق قوم اورغ اصل (اورغ ڦريبومي)

ปฏิญญาว่าด้วย สิทธิของประชาชนท้องถิ่นดั้งเดิม แห่งสหประชาชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

قراشتههارن قرتوبوهن بغسا- بغسا برساتو
بركنان دشن حق قوم اورغ اصل (اورغ قريبومي)

ชื่อหนังสือ	ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของประชาชนท้องถิ่นดั้งเดิม แห่งสหประชาชาติ فراشتھارن ڦرتوبوھن ڦغسا- ڦغسا برساتو برکنان دغن حق قوم اورغ اصل (اورغ ڦريبومي)
จำนวนหน้า	58 หน้า
จัดพิมพ์โดย	สำนักงานสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กทม. 10210 โทรศัพท์ 0-2141 3800/3900 โทรสาร 0-2143 9563 สายด่วนร้องเรียน 1377 www.nhrc.or.th
จำนวนพิมพ์	3,000 เล่ม
ภาพปก	www.olarnn.blogspot.net www.sarakadee.com

ปฏิญญาว่าด้วย
สิทธิของประชาชนท้องถิ่นดั้งเดิมแห่งสหประชาชาติ
فراشتھارن فرتوبوھن بھسا- بھسا برساتو
برکنان دغن حق قوم اورغ اصل (اورغ فریبومی)

**ปฏิญญาว่าด้วย
สิทธิของประชาชนชาติท้องถิ่นดั้งเดิมแห่งสหประชาชาติ
(United Nations Declaration on the Rights
of Indigenous Peoples)**

คือการประกาศเจตนารมณ์ในการรับรองสิทธิของประชาชนชาติท้องถิ่นดั้งเดิมและเป็นเอกสารซึ่งรับรองโดยสมัชชาสหประชาชาติตามข้อมติที่ 61/295 เมื่อวันที่ 13 กันยายน ค.ศ. 2007 ตามข้อเสนอแนะของข้อมติคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนที่ 1/2 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ. 2006

ปฏิญญาว่าด้วย สิทธิของประชาชนท้องถิ่นดั้งเดิมแห่งสหประชาชาติ¹

สมัชชาสหประชาชาติ

ภายใต้แนวทางที่กำหนดโดยวัตถุประสงค์และหลักการของ
กฎบัตรสหประชาชาติ และความสุจริตที่จะให้มีการปฏิบัติตามพันธกรณี
ที่รัฐต่างๆ รับผิดชอบที่จะปฏิบัติตามกฎบัตรดังกล่าว

ยืนยันว่า ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมเท่าเทียมกับประชาชาติอื่น
ทั้งหมด ในขณะที่ยอมรับสิทธิของประชาชาติทั้งหมดที่จะมีความแตกต่าง
ที่จะถือว่าตนเองมีความแตกต่าง และได้รับการเคารพในความแตกต่าง
เช่นนั้น

ยืนยันด้วยว่า ประชาชาติทั้งหมดเกี่ยวพันให้เกิดความหลากหลาย
และความมั่งคั่งทางอารยธรรมและวัฒนธรรม ซึ่งสร้างมรดกร่วมกัน
ของมนุษยชาติ

¹ รับรองโดยสมัชชาสหประชาชาติตามข้อมติที่ 61/295 เมื่อวันที่ 13 กันยายน ค.ศ. 2007
ตามข้อเสนอแนะของข้อมติคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนที่ 1/2 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน ค.ศ.
2006

فراشتههارن فرتوبوهن بغسا- بغسا برساتو برکنان دغن حق قوم اورغ اصل (اورغ فریبومي)

فرهيمقونن اكوغ،

برقدومنکن اوليه توجوان دان فرينسیف- فرینسیف فیاکم فرتوبوهن
بغسا- بغسا برساتو (فرپاتان فرستوجوان راسمي بغسا- بغسا برساتو) ، دان
دغن توجوان مورني اوننوق منونایکن تئگوغجواب یغ دفهومي برسام اوليه
نگارا- نگارا، سلارس دغن فیاکم ترسبوت،

منکسکن بهاوا قوم اورغ اصل (اورغ فریبومي) اداله سام طرف
دغن اورغ لاین، دسمقیغ مئاغتراف سموا قوم مأنسي اد حق اوننوق
بربیذا، اوننوق مئغکف دیری مریک بربیذا، دان اوننوق دحرمتي اتس
فریبذآن ایت،

منکسکن جوک بهاوا سموا قوم مأنسي مپومبغ کفد کفلباکاین دان
ککایان تمدون دان کبودایان، یغ ممبنتوق واریئن برسام مأنسي سدونیا،

ยืนยันต่อไปว่า หลักคำสอน นโยบาย และธรรมเนียมปฏิบัติทั้งปวง ซึ่งอยู่บนพื้นฐานหรือสเน่ห์สนุนความเหนือกว่าของประชาชาติหรือปัจเจกบุคคลด้วยเหตุแห่งต้นกำเนิดทางชาติ หรือความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เผ่าพันธุ์ หรือวัฒนธรรม เป็นการเหยียดเชื้อชาติ ไม่ถูกต้องทางวิทยาศาสตร์ ไม่มีผลทางกฎหมาย ควรถูกประณามทางศีลธรรม และไม่ยุติธรรมทางสังคม

ยืนยันอีกครั้งว่า ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมควรปลอดจากการเลือกปฏิบัติไม่ว่าในรูปแบบใดในการใช้สิทธิของตน

กังวลว่า ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับความทุกข์ทนจากความอยุติธรรมจากประวัติศาสตร์ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากการล่าอาณานิคม และการแย่งชิงที่ดิน ดินแดนและทรัพยากร ทำให้พวกเขาไม่สามารถใช้สิทธิ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิในการพัฒนาตามความต้องการและผลประโยชน์ของพวกเขา

ยอมรับถึง ความจำเป็นเร่งด่วนที่จะเคารพและส่งเสริมสิทธิที่มีมาแต่กำเนิดของประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิม ซึ่งได้มาจากโครงสร้างทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และจากวัฒนธรรม ประเพณีแห่งจิตวิญญาณ ประวัติศาสตร์และปรัชญาของพวกเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิในที่ดิน ดินแดน และทรัพยากร

ยอมรับด้วย ถึงความจำเป็นเร่งด่วนที่จะให้มีการเคารพและส่งเสริมสิทธิของประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมที่ได้รับการยืนยันในสนธิสัญญา ข้อตกลงหรือการดำเนินการใดกับรัฐต่างๆ อันเอื้อประโยชน์แก่ตน

منگسکن ستروسن بهاوا سماوا دوکترین (فڅڅن)، ډوليسی دان عملن
براسکن کڅد اتاو سوکوغن تر هادف کتوانن سسبواه قوم اتاوايندیزويدو
(سسأورغ څر يبادي) یغ بر ترسکن کڅد اصل اصولن اتاوبغسان، اکام،
اينتيک (سوکو قوم) اتاو څر بيذآن بودايا اداله بر صفة څر قومن، څلسودري سڅي
ساءينتيک، تيدق صح سچار اووندغ-اوندغ، تيدق برمورل دان تيدق عاديل
سچارا سوسيال (مشارکت)،

منگسکن سکالي لاکي بهاوا قوم اورغ اصل هاروس بييس درڅد
سبارغ بنتوق ديسکريميناسي (صفة څيليه کاسيه)، دالم مڅعملکن حق-حق
مريک،

بيميغ بهاوا قوم اورغ اصل تله مندر يتا عقيبه درڅد کتيدق عادلن
بر سچاره سباکاي کسن درڅد، انتارا لاءين؛ څنجا جهان دان رامفاسن تانه
مريک، ولايه دان سومبر عالم، اوليه ايت مڅغالغ مريک درڅد مڅعملکن حق -
حق مريک، تراوتمان حق اونتوق څمباغونن یغ سلارس دغن کڅرلوان دان
کڅنتيغ مريک،

مڅاعتراف کڅرلوان مندسق اونتوق مڅمرمتي دان ممڅرو موسي
(ممبري څالڅن کڅد) حق-حق یغ وجود دالم مشارکت اورغ اصل یغ بر اصل
دري ستروکتور څوليتيک، ايکونومي، دان ستروکتور مشارکت دان دري
بودايا، تراديسي کروحانين، سچاره دان فلسفه مريک، تراوتمان حق مريک
کاتس تانه، ولايه دان سومبر اصلي،

مڅاعتراف جوک کڅرلوان مندسق اونتوق مڅمرمتي دان
ممڅرو موسي (ممبري څالڅن کڅد) حق-حق قوم اورغ اصل یغ تله دنکسکن
دالم څلباکاي څر جنجين، څرستوجوان دان سبارغ تيندقن یغ بر فاءيده کڅد
مريک یغ دبوات دغن نگارا-نگارا

ยินดี กับข้อเท็จจริงว่าประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมกำลังร่วมกัน เพื่อสร้างเสริมสถานะทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และเพื่อยุติการเลือกปฏิบัติและการกดขี่ในทุกรูปแบบไม่ว่าจะเกิดขึ้น ในที่ใด

เชื่อมั่นว่า การที่ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมควบคุมการพัฒนาต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อพวกเขาและที่ดิน ดินแดนและทรัพยากรจะทำให้ พวกเขาสามารถดำรงและเสริมสร้างสถาบัน วัฒนธรรมและประเพณีไว้ได้ และสามารถส่งเสริมให้การพัฒนาเป็นไปอย่างสอดคล้องกับความใฝ่ฝัน และความต้องการของพวกเขา

ยอมรับว่า การเคารพภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิม วัฒนธรรม และ ธรรมเนียมปฏิบัติตามประเพณี เกื้อหนุนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและ เป็นธรรม และมีการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม

เน้นย้ำ ถึงการถอนกำลังทหารออกจากที่ดินและดินแดน ของประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิม เกื้อหนุนให้เกิดสันติภาพ ความก้าวหน้า ทางเศรษฐกิจและสังคมและการพัฒนา ความเข้าใจและความสัมพันธ์ นันมิตรระหว่างชาติและประชาชาติของโลก

ยอมรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิของครอบครัวและชุมชนท้องถิ่น ดั้งเดิมที่จะยังคงมีความรับผิดชอบร่วมกันในการเลี้ยงดู การอบรม การให้การศึกษา และความอยู่ดีของเด็กของพวกเขาที่สอดคล้องกับ สิทธิของเด็ก

مغالو-الوکن حقیقتن بهاوا قوم اورغ اصل سدغ مپاتوکن ديري مریک اونتوق قئیغکتن دري سکی قولیتیک، ایکنومی، مشارکت دان بودایا دان اونتوق منمتکن سموا بنتوق دیسکریمیناسی (صفة قیلیه کاسیه) دان قنینداسن د مان ساج ای برلاکو،

میقینی بهاوا کاوالن اولیه قوم اورغ اصل سندیری کأتس قمباغونن یغ ملیبتکن مریک دان تانه، ولایه دان سومبر مریک اکن ممبولیهکن مریک اونتوق ممقرتاهنکن دان ممقرقوات اینستیتوسی (قربادانن)، بودایا دان ترادیسی مریک، دان اونتوق ممقروموسی قمباغونن یغ سلارس دغن چیتا- چیتا دان کفرلوان مریک،

مغاعتراف بهاوا راس حرمت کفد قغتاھوان قوم اورغ اصل، بودایا دان عملن ترادیسی مپومبغ کفد قمباغونن یغ برککالن دان عادیل دان قغوروسن یغ سسواي اونتوق عالم سکیتنر،

منکنکن سومبغن کفد فناریکن بالیق تنترا دري تانه دان ولایه اورغ اصل کأره کامانن، کماجوان دان قمباغونن ایکنومی دان مشارکت، قفسهمن دان قرهو بوغن یغ بائیق د کالغن نگارا- نگارا دان مانسی سجاکت ددنیا،

مغاعتراف سچارا خاصن حق کلوارک دان کومونیتی(مشارکت کچیل) اورغ اصل اونتوق مغلکن تغوغجواب برسام دالم ممبرکن، ملاتیه، ممبریکن قنیدیقن دان کسجهتران کانق- کانق مریک، برسلارس دغن حق کانق- کانق یغ دتریمما فاکای،

คำนึงว่า สิทธิที่ได้รับการยืนยันในสนธิสัญญา ข้อตกลง หรือการดำเนินการใดอันเอื้อประโยชน์แก่ตนระหว่างประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมกับรัฐต่างๆ ในบางสถานการณ์ เป็นเรื่องที่อยู่ในความหวังใย ผลประโยชน์ ความรับผิดชอบระหว่างประเทศ

คำนึงด้วยว่า สนธิสัญญา ข้อตกลง หรือการดำเนินการใดอันเอื้อประโยชน์อื่นๆ และสัมพันธภาพอันสะท้อนออกมานั้น เป็นพื้นฐานของความเป็นหุ้นส่วนที่แข็งแกร่งขึ้นระหว่างประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมกับรัฐ

รับทราบว่ กฎบัตรสหประชาชาติ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ตลอดจนปฏิญญาและแผนปฏิบัติการเวียนนา ย้ำถึงความสำคัญขั้นพื้นฐานของสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองของประชาชาติทั้งปวง ซึ่งโดยสิทธินั้นสามารถจะกำหนดสถานะทางการเมือง และดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของพวกเขาได้อย่างเสรี

مغمبيل كيرا بهاوا حق- حق يڭ دصحن دالم فرجنجين،
فرستوجوان دان قلاباڭاي تيندقن يڭ برفاءيده كقد مريك يڭ دفرستوجوي
انتارا نڭارا- نڭارا دان قوم اورغ اصل دالم كادان ترنتنو، اداله فركارا يڭ
منجادي كفريهتينن، كفتنيغن، تڭكو عجاب دان برصفا انتارا بڭسا،

مغمبيل كيرا جوڭ بهاوا فرجنجين، فرستوجوان دان قلاباڭاي
تيندقن يڭ برفاءيده، دان فرهوبوغن يڭ دواكيلى مريك، اداله اساس اونتوق
ممفركووهكن فركوغسين انتارا قوم اورغ اصل دان نڭارا- نڭارا،

مغمبيل تاهوبهاوا قياڭم فرتوبوهن بڭسا- بڭسا برساتو، فرجنجين
انتارا بڭسا مڭنايي حق ايكونومي، حق مشاركت دان بودايا دان فرجنجين
انتارا بڭسا مڭنايي حق رعيت دان حق قوليتيك دان جوڭ فراشتهارن دان
فروگرام تيندقن ويننا، يڭ كسمواش منكنن كفتنيغن اساس باڭي حق اونتوق
مننتوكن قيليهن سنديري اونتوق سموا قوم مانسي، ممندغن مريك
مقوپايي حق اونتوق مننتوكن كدودوكن قوليتيك مريك دان مڭجر
قمباغونن ايكونومي، مشاركت دان بودايا مريك دغن بيبس.

คำนึงว่า ไม่มีสิ่งใดในปฏิญญานี้ที่จะนำไปใช้เพื่อปฏิเสธประชาชาติใดถึงสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง โดยที่การใช้สิทธินั้นเป็นไปตามกฎหมายระหว่างประเทศ

เชื่อมั่นว่า การยอมรับสิทธิของประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมในปฏิญญานี้จะส่งเสริมให้เกิดสัมพันธภาพแห่งความสมัครสมานและร่วมมือระหว่างรัฐและประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมบนพื้นฐานของหลักการแห่งความยุติธรรม ประชาธิปไตย การเคารพสิทธิมนุษยชน การไม่เลือกปฏิบัติและความสุจริตใจ

กระตุ้น ให้รัฐเคารพและดำเนินการตามพันธกรณีทั้งหมดของตนที่เกี่ยวข้องกับประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน โดยปรึกษาและร่วมมือกับประชาชาติที่เกี่ยวข้อง

ย้ำว่า สหประชาชาติมีบทบาทที่สำคัญและคงอยู่ต่อไปในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิม

เชื่อว่า ปฏิญญานี้เป็นก้าวสำคัญไปข้างหน้าอีกก้าวหนึ่งในการยอมรับส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิม และการพัฒนากิจกรรมที่เกี่ยวข้องของระบบสหประชาชาติในด้านนี้

مټکلکن دالم ایڅتن بهاو تیاډ څرکارا دالم څراشتهارن این بولیه
دگوانکن اونتوق منافیکن قوم-قوم لاءین کانس حق مریک اونتوق مننتوکن
څیلیهن سنډیری، سدڅکن حق- حق ایت دملکن سلارس دغن اوندڅ-اوندڅ
انتارا بڅسا،

میقینی بهاوا څاغآترافن حق قوم اورڅ اصل دالم څراشتهارن این
اکن منیڅکنکن لاکي هو بوغن هر مونی دان کرجاسام انتارا نگارا- نگارا
دان اورڅ اصل، برداسرکن څرینسیف- څرینسیف کعادیلن، دیموکراسی،
حرمت کڅد حق اساسی مأنسی، تیاډ دیسکریمیناسی (صفة څیلیه کاسیه)
دان برتوجوان مورنی،

مټکالکن نگارا- نگارا سوڅای ممانو هی دان ملقسانکن دغن
برکسن سماو تڅوڅجواب مریک یڅ برکاءیتن دغن قوم اورڅ اصل،
خاصن یڅ برکاءیتن دغن حق اساسی مأنسی، مالووی څروندیغن دان
کرجاسام دغن قوم اورڅ اصل یڅ ترلیبت،

منکنکن بهاوا څرتوبو هن بڅسا-بڅسا برساتو ممڅوپاء ی څرانن یڅ
څنتیڅ دان برتروسن یڅ هاروس دماءینکن دالم مماجوکن دان ملیندوڅی حق
اورڅ اصل،

ممڅرچایای بهاوا څراشتهارن این اداله ساتو لڅکه کهادڅن یڅ
څنتیڅ اونتوق څاغآترافن، څماجوان دان څرلیندوڅن کانس حق- حق دان
کیبیسن قوم اورڅ اصل دان دالم څمباڅونن کڅیاتن- کڅیاتن یڅ سسوا ی دغن
سیستم څرتوبو هن بڅسا-بڅسا برساتو دالم بیڅڅ این،

ยอมรับและยืนยันอีกครั้งว่า ปัจเจกบุคคลท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิมนุษยชนทั้งหมดตามที่ได้รับการยอมรับในกฎหมายระหว่างประเทศ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ และประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมเป็นเจ้าของสิทธิร่วมกันที่ขาดเสียมิได้สำหรับการดำรงอยู่ ความอยู่ดี และการพัฒนาที่หลอมรวมกันเป็นประชาชาติ

ยอมรับว่า สถานการณ์ของประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมแปรเปลี่ยนตามภูมิภาคและประเทศ และควรพิจารณาถึงความสำคัญของลักษณะเฉพาะของชาติและภูมิภาค และภูมิหลังทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่หลากหลาย

ประกาศอย่างหนักแน่น ให้ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมแห่งสหประชาชาตินี้เป็นมาตรฐานแห่งความสำเร็จที่จะต้องดำเนินตามด้วยจิตวิญญานแห่งความเป็นหุ้นส่วนและการเคารพระหว่างกัน ดังนี้

ข้อ 1

ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการได้รับสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งหมด ทั้งโดยร่วมกันและโดยสถานะปัจเจกบุคคล ตามที่ได้รับการยอมรับในกฎบัตรสหประชาชาติ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

مغاٲر اف دان منگسکن سمو لا بهاوا اينڊيوڊو (سساورغ
فريباڊي) اورغ اصل اڊاله برحق کانس سموا حق اساسي مانسي يغ
ڊاعتراف اوليه اونڊغ-اونڊغ انٲار ابغسا تنفا سبارغ ڊيسکر يمينا سي (صفا
قيليه کاسيه)، دان بهاوا قوم اورغ اصل مميليکي حق برسام يغ تيڊق بوليه
ڊنافيکن اونٲوق کوجون، کسجهٲران دان فمباغونن يغ برقادو سباکاي ساتو
قوم مانسي،

مغاٲر اف بهاوا کاڊان قوم اورغ اصل اڊاله بريڊا ڊري رنٲاو
کر نٲاو دان ڊري نگارا کنگارا دان بهاوا کفٲٲيغڻ چيري-چيري خصوص
کيغسان دان رنٲاو ترسبوت دان فلباکاي لائر بلاکغ سجاره دان بوڊايا
هاروس ڊامبيل کيرا،

ڊغن بسر هاتي مغاٲتهارکن بهاوا فراشتهارن فرتوبوهن بغسا-
بغسا برساتو برکنان ڊغن حق قوم اورغ اصل يغ برايکوتڻ اين سباکاي
ساتو فياواي (سنٲڊرڊ) فڻچقايڻ يغ هاروس ڊکجر ڊالم سماغت فوکو غسين
دان ساليغ مغيرمٲي:

فراکارا 1

قوم اورغ اصل برحق اونٲوق منعمٲي سفٲوهڻ، سباکاي ساتو
کومفولن اٲاو سباکاي اينڊيوڊو (سساورغ فريباڊي)، سموا حق اساسي
مانسي دان کيبيسن اساس سفرتي مان يغ ڊاعتراف ڊالم فياکم فرتوبوهن
بغسا-بغسا برساتو، فراشتهارن سجاکت حق اساسي مانسي دان اونڊغ-
اونڊغ حق اساسي مانسي انٲار ابغسا.

ข้อ 2

ประชาชนชาติและปัจเจกบุคคลท้องถิ่นดั้งเดิมมีเสรีและเท่าเทียมกับประชาชนชาติอื่นๆ และปัจเจกบุคคลทั้งมวล และมีสิทธิที่จะปลอดจากการเลือกปฏิบัติรูปแบบใดๆ ในการใช้สิทธิของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิที่อยู่บนพื้นฐานของต้นกำเนิดหรืออัตลักษณ์ท้องถิ่นดั้งเดิม

ข้อ 3

ประชาชนชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองโดยสิทธินั้น พวกเขาสามารถกำหนดสถานะทางการเมืองได้อย่างเสรีและดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของตนได้อย่างเสรี

ข้อ 4

ในการใช้สิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการปกครองตนเองหรือมีรัฐบาลของตนเองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายในและท้องถิ่น ตลอดจนจนแนวทางและวิธีการในการสนับสนุนด้านการเงินในการปฏิบัติหน้าที่ปกครองตนเอง

ข้อ 5

ประชาชนชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการดำรงและสร้างเสริมสถาบันทางการเมือง กฎหมาย เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่มีลักษณะเฉพาะตน ในขณะที่ยังคงไว้ซึ่งสิทธิในการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของรัฐ หากเลือกที่จะกระทำเช่นนั้น

فرکارا 2

اینډیویدو دان کومونیتی (مشارکت کچیل) اورغ اصل اداله بیبس دان سام رات دغن سوکو قوم دان اینډیویدولاین دان ممقوپاءي حق اونتوق بیبس درغد سبارغ بنتوق دیسکریمیناسی (صفة فیلیه کاسیه)، دالم معملکن حق-حق مریک، سچارا خاصن یغ برداسرکن اصل اصول اتاو جاتیډیری مریک.

فرکارا 3

قوم اورغ اصل ممقوپاءي حق اونتوق مننتوکن فیلیهن سنډیری. ممندغکن حق-حق ترسبوت، مریک سچارا بیبس مننتوکن کدودوکن فولیتیک دان معجر قمبراغونن ایکونومی، مشارکت دان کبودایان مریک.

فرکارا 4

کتیک معملکن حق مریک دالم مننتوکن فیلیهن سنډیری، قوم اورغ اصل ممقوپاءي حق کأتس اوتونومی اتاو قمرینتاهن سنډیری دالم حال- حال دالمن دان حال احوال تمقتن، دان جوک چارا-چارا دان لگکه-لگکه اونتوق ممبیاپای قلفسانان توکس قمرینتاهن سنډیری ترسبوت.

فرکارا 5

قوم اورغ اصل ممقوپاءي حق اونتوق ممقرتاهنکن دان ممقرقواتکن فولیتیک، اوندغ-اوندغ، ایکونومی، مشارکت دان اینسنیتوسی (قربادانن) بودایا مریک یغ ترسنډیری، تتافی قدامس یغ سام معملکن حق مریک اونتوق میرتای سقنوهن دالم بیدغ فولیتیک، ایکونومی، کهیدوخن مشارکت دان بودایا نگار-نگار، جک مریک میلیه.

ข้อ 6

ปัจเจกบุคคลท้องถิ่นดั้งเดิมทุกคนมีสิทธิในสัญชาติ

ข้อ 7

1. ปัจเจกบุคคลท้องถิ่นดั้งเดิมทุกคนมีสิทธิในชีวิต บุรณภาพ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ อิศรภาพ และสวัสดิภาพของบุคคล

2. ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิร่วมกันในการดำรงชีวิต อย่างเสรี สันติภาพ และความปลอดภัยแก่ประชาชนชาติที่มีลักษณะ เฉพาะตนและจะต้องไม่ถูกกระทำใดๆ ที่เป็นการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ หรือ การกระทำด้วยความรุนแรงอื่น รวมทั้งการโยกย้ายเด็กโดยบังคับ จากกลุ่มหนึ่งไปยังอีกกลุ่มหนึ่ง

ข้อ 8

1. ประชาชาติและปัจเจกบุคคลท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิที่จะไม่ถูก ผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมโดยการบังคับหรือถูกทำลายวัฒนธรรม

2. รัฐจะต้องจัดให้มีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไข ในเรื่องดังนี้

(ก) การกระทำใดที่มีจุดมุ่งหมายหรือส่งผลให้เกิดการสูญเสีย บุรณภาพของความเป็นประชาชาติที่มีลักษณะเฉพาะตน หรือคุณค่า ทางวัฒนธรรม หรืออัตลักษณ์ทางเชื้อชาติ

(ข) การกระทำที่มีจุดมุ่งหมายหรือส่งผลให้เกิดการขับไล่ ยึดครองที่ดิน ดินแดน หรือทรัพยากร

(ค) รูปแบบใดของการโยกย้ายประชากรโดยบังคับซึ่งมี จุดมุ่งหมายหรือส่งผลให้เกิดการละเมิดหรือลิดรอนสิทธิ

فرکارا 6

ستياڤ اينڊيوڊو اورغ اصل ممڤوپاء ي حق اوننوق كورنگنكاران
(كر عيتن).

فرکارا 7

1. ستياڤ اينڊيوڊو اورغ اصل ممڤوپاء ي حق اوننوق هيڊوڤ،
كبرسڤادوان (اينتگريتي) سچارا جسماني دان روحاني، كبييسن دان كسلامتن
سساورغ.

2. قوم اورغ اصل ممڤوپاء ي حق سچارا بركومڤولن اوننوق
هيڊوڤ دالم كبييسن، كامانن دان كسلامتن سباكاي مأنسي يڭ ڤمڤوپاء ي
چير-چيري يڭ ترسنديري (يڭ بربيذا دري بڭسا لاءين) دان تيدق بوليه سام
سكالي دجادين سباكاي مڭسا كڤد ڤڭهاڤوسن بڭسا اتاو سبارغ بنتوق
ككانسن يڭ لاءين، ترماسوق مڭمبيل انق اورغ اصل درڤد ساتو كومڤولن
كڤد كومڤولن لاءين سچارا ڤقسا.

فرکارا 8

1. قوم اورغ اصل دان اينڊيوڊو اورغ اصل ممڤوپاء ي حق اوننوق
تيدق دجادين مڭسا كڤد ڤباتوان بوديا (اسيميلاسي) سچارا ڤقسا اتاو
ڤموسنهن بودايا مريك.

2. نگارا-نگارا مستي مڤدياكن ميكانيسمي (چارا ڤلقسانان) يڭ برکسن
اوننوق مڭيلقكن درڤد، دان ممبتولكن فرکارا فرکارا ابرايكوت:

(ا) سبارغ تيندقن يڭ ممڤوپاء ي متلامت اتاو عقيبه اوننوق مموسنهكن
كبرسڤادوان (اينتگريتي) قوم اورغ اصل يڭ ممڤوپاء ي چيري-چيري يڭ
ترسنديري، اتاونيلاي-نيلاي بودايا دان جاتي ديري سوکو قوم مريك;
(ب) سبارغ تيندقن يڭ ممڤوپاء ي متلامت اتاو عقيبه اوننوق
مموسنهكن تانه، ولايه اتاوسومبر - سومبر مريك;
(ت) سبارغ بنتوق ڤميندهن رعيت سچارا ڤقسا يڭ ممڤوپاء ي متلامت
اتاو كسن اوننوق منجابولي اتاو منجسكن مان-مان حق مريك;

(ง) รูปแบบใดในการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมหรือการรวมเข้าด้วยกันโดยบังคับ

(จ) รูปแบบใดในการโฆษณาชวนเชื่อที่มุ่งส่งเสริมหรือยุยงการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติหรือเผ่าพันธุ์ที่มุ่งไปยังประชาชนชาตินั้น

ข้อ 9

ประชาชนและปัจเจกบุคคลท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิที่จะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนหรือชาติท้องถิ่นดั้งเดิม ตามประเพณีและขนบธรรมเนียมของชุมชนหรือชาตินั้นๆ การเลือกปฏิบัติไม่ว่ารูปแบบใด ไม่อาจเกิดขึ้นได้จากการใช้สิทธิดังกล่าว

ข้อ 10

ประชาชนท้องถิ่นดั้งเดิมจะต้องไม่ถูกเคลื่อนย้ายโดยบังคับจากที่ดินหรือดินแดนของพวกเขา การโยกย้ายถิ่นที่อยู่อาศัยจะต้องไม่เกิดขึ้นหากมิได้รับความยินยอมที่กระทำขึ้นอย่างเสรี ล่วงหน้า โดยได้รับข้อมูลของประชาชนท้องถิ่นดั้งเดิมที่เกี่ยวข้อง และต้องหลังจากที่มีข้อตกลงเรื่องการชดเชยที่ยุติธรรมและเป็นธรรม และหากเป็นไปได้โดยมีทางเลือกที่จะกลับคืนสู่ถิ่นเดิม

ข้อ 11

1. ประชาชนท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการปฏิบัติและฟื้นฟูประเพณีและขนบธรรมเนียมทางวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงสิทธิในการดำรง คุ้มครอง และพัฒนาการแสดงออกทางวัฒนธรรม ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เช่น โบราณสถานและสถานที่ทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัตถุ การออกแบบ พิธีกรรม เทคโนโลยี ทัศนศิลป์ ศิลปะการแสดง และวรรณคดี

(ث) سبارغ بنتوق اسيميلاسي دان فپاتوان (اينتكراسي) سچارا قفسا;
(ج) سبارغ بنتوق فروفاكندا (دعيه) يغ دريكابنتوق اونتوق مڭكالقن
اتاومڭهاسوت ديسكريميناسي (صفة فيليه كاسيه) برينتوق فرقومن اتاو
اينتنيك يغ دهالاكن كڤد مريك

فركارا 9

قوم اورغ اصل دان اينديويديو اورغ اصل ممقوپاءي حق اونتوق
منجادي اغكوتا سسبواه مشاركت اورغ اصل اتاو نكارا بغسا، سلارس
دغن تراديسي دان عادة رسم تمقتن مشاركت دان نكارا يغ بركاويتن. تيا
سبارغ بنتوق ديسكريميناسي هاروس وجود درقدهملن حق ترسبوت.

فركارا 10

قوم اورغ اصل تيدق بوليه دفيندهكن سچارا قفسا درقده تانه اتاو
ولايه مريك. تيا دتمقتن سمولا اكن برلاكو تنقا فرستوجوان بيبس يغ
دبريكن سنله منداقت معلومت يغ چوكوف اوليه اورغ اصل يغ ترليبت دان
سلفس فرستوجوان دالم ممقر اوليه فمقاسن يغ عاديل دان سقسام، دمان يغ
موغكين، دغن فيليهن اونتوق كمبالي كتمقت اصل ترسبوت.

فركارا 11

1. قوم اورغ اصل ممقوپاءي حق اونتوق مڭعملكن دان مڭكياتكن
سمولا تراديسي دان عادة رسم مريك. اين ترماسوق حق اونتوق
ممقرتاهنكن، مليندوغي دان ممباغونكن فاقارن بودايا يغ لالو، كيني دان
اكن داتغ، سقرتي تافق اركيولوغي (باغونن تيغكالن لاما) دان تافق سجاره،
بارغ بارغ كسنين (ارتيفق-ارتيفق)، ريكابنتوق، تيكنولوغي، سني ويسوال
(سني لوكيس)، سني فرسمباهن دان كسوسستران.

2. รัฐจะต้องจัดให้มีการเยียวยาผ่านกลไกที่มีประสิทธิผล โดยดำเนินการร่วมกับประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิม ซึ่งอาจรวมถึงการทำให้กลับคืนสู่สภาพเดิมในเรื่องที่เกี่ยวกับทรัพย์สินทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ศาสนา จิตวิญญาณ ที่ถูกนำไปโดยไม่ได้รับการยินยอมที่กระทำขึ้นอย่างเสรี ล่วงหน้า โดยได้รับข้อมูล หรือโดยการละเมิดกฎหมาย ประเพณี และขนบธรรมเนียม

ข้อ 12

1. ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการแสดงออก ปฏิบัติ พัฒนา และสอนประเพณีทางจิตวิญญาณและศาสนา ขนบธรรมเนียม และพิธีกรรม สิทธิในการดำรง คุ่มครอง และเข้าถึงศาสนสถานและสถานที่ทางวัฒนธรรมโดยไม่ถูกแทรกแซง สิทธิในการใช้และควบคุมวัตถุสำหรับพิธีกรรม และสิทธิในการโยกย้ายศพของพวกเขาสู่ถิ่นเดิม

2. รัฐจะต้องหาทาง ร่วมกับประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมที่เกี่ยวข้อง ที่จะให้มีการเข้าถึง และ/หรือนำกลับวัตถุสำหรับพิธีกรรมและศพที่อยู่ในความครอบครองโดยกลไกที่เป็นธรรม โปร่งใส และมีประสิทธิผล

ข้อ 13

1. ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการฟื้นฟู ใช้ พัฒนา และส่งมอบประวัติศาสตร์ ภาษา ประเพณีจากการบอกเล่า ปรัชญา ระบบการเขียนและวรรณคดีไปยังอนุชนรุ่นต่อไป และการให้ชื่อและคงชื่อของชุมชน สถานที่ และบุคคลของพวกเขาไว้

2. نگار-انگارا مستي مېدياکن فمبتولن کسالهن اتاوکنتي روکي
 ملالوعي ميکانيسمی يځ برکسن، يځ مستي مليتکن فڅکننتين سمولا ،
 دباغونکن برسام دغن قوم اورغ اصل، دغن راس حرمت ترهادف
 فميليکن بودايا، اينتليکتوال (چرديق فندي)، اگام دان کروحانين مريک يځ
 دامبيل تنفا فرستوجوان بيبس يځ دبريکن سنله منداقت معلومت يځ چوکوف
 اتاو سچارا فنچابولن اوندغ-اوندغ، تراديسي دان عاده رسم مريک.

فرکارا 12

1. قوم اورغ اصل مقوپايي حق اونتوق منونجولکن، مغمملکن،
 ممباغونکن دان مڅاجر تراديسي کروحانين دان اگام، عاده رسم دان
 اوفاچارا ايستيعاده مريک؛ حق اونتوق مڅکلکن، مليندوغي، دان ممبليکي
 حق اونتوق منچاڤاي تاقق کاکامان دان بودايا مريک تنفا سبارغ کڅگونان؛
 حق اونتوق مڅگونانکن دان مڅاول باهن دان فرالاتن اونتوق اوفاچارا
 ايستيعاده؛ دان حق اونتوق فڅهننارن باليق جاسد اورغ يځ تله منيڅکل دنيا
 کنکار/نکري اصل مريک.

2. نگار-انگارا مستي منچاري جالن، دغن کرجاسام اورغ اصل يځ
 برکنان، اونتوق ممبوليهکن قلواغ اونتوق منچاڤاي دان/اتاو مغمباليکن باهن
 دان فرالاتن اونتوق اوفاچارا ايستيعاده دان جاسد اورغ يځ تله منيڅکل دنيا
 يځ برادا دالم ميليک مريک ملالوعي ميکانيسمی يځ عاديل، جلس دان برکسن.

فرکارا 13

1. قوم اورغ اصل برحق اونتوق مڅکياتکن سمولا، مڅگونانکن،
 ممباغونکن دان مپمڅيکن سجاره، بهاس، تراديسي لپسن، فلسفه، سيستم
 فنوليسن دان کسوسستران مريک کڅد کينراسي اکن دانغ (انق چوچو مريک)،
 دان اونتوق مناماکن دان مڅکلکن نام-نام اونتوق مشارکت، تمقت دان اورغ
 فرسأوراغن.

2. รัฐจะต้องต้องดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิผลในการประกันสิทธิดังกล่าวให้ได้รับการคุ้มครอง และประกันด้วยว่าประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมสามารถเข้าใจและได้รับการเข้าใจถึงขั้นตอนทางการเมือง กฎหมาย และการบริหาร โดยในกรณีที่เป็นให้มีการจัดล่ามหรือวิธีการอื่นที่เหมาะสม

ข้อ 14

1. ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการก่อตั้งและควบคุมระบบและสถาบันการศึกษาโดยจัดการศึกษาด้วยภาษาของพวกเขาในรูปแบบที่เหมาะสมต่อวิธีการทางวัฒนธรรมในการสอนและการเรียนรู้

2. ปัจเจกบุคคลท้องถิ่นดั้งเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เป็นเด็ก มีสิทธิในการศึกษาของรัฐในทุกระดับและทุกรูปแบบโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ

3. รัฐ ร่วมกับประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิม จะต้องดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิผลเพื่อให้ปัจเจกบุคคลท้องถิ่นดั้งเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เป็นเด็ก รวมถึงผู้ซึ่งอาศัยอยู่นอกชุมชนของตนได้เข้าถึงการศึกษาตามวัฒนธรรมของพวกเขาด้วยภาษาของพวกเขาเอง เมื่อเป็นไปได้

ข้อ 15

1. ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในศักดิ์ศรีและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณี ประวัติศาสตร์ และความใฝ่ฝัน ซึ่งจะต้องได้รับการสะท้อนในการศึกษาและข้อมูลสำหรับสาธารณะอย่างเหมาะสม

2. نكارا-انكارا مستي مغمبيل لڭكه-لڭكه برڪسن اونتوق ممستيكن
حق-حق اين دليندوشي دان جوڭ اونتوق ممستيكن بهوا اورغ اصل فهم
دان دهمي دالم فرجالنن فوليتيك، اوندغ-اوندغ دان فئندبيران، دمان يڭ
فرلو، ملالوئي فئديان تفسيرن اتاو چارا-چارا برسواين يڭ لاءين.

فركارا 14

1. قوم اورغ اصل برحق اونتوق ممبنتوق دان مغاول سيستم
فئديدين دان اينستيتوسي يڭ مپدياكن فئديدين دالم بهاس مريك، دغن چارا
يڭ برسواين دغن قاعده بودايا مريك دالم مغاجر دان بلاجر.
2. اينديويدو اورغ اصل، تراوتماڻ كانق-كانق، برحق اونتوق
منداقتن فئديدين د سموا فريغت دان بنتوق فئديدين دري نكارا-انكارا
تنفا ديسكريميناسي(صفة فيليه كاسيه).
3. نكارا-انكارا مستي، برسام دغن اورغ اصل، مغمبيل لڭكه يڭ
برڪسن، اونتوق ممبوليهكن اينديويدو-اينديويدو اورغ اصل، تراوتماڻ
كانق-كانق، ترماسوق مريك يڭ تيغكل د لوار كومونيتي مريك، اونتوق
منچاقاي كغد فئديدين دالم بودايا مريك دان دسدياكن دالم بهاس مريك،
بيلا موغكين.

فركارا 15

1. قوم اورغ اصل برحق اونتوق مرواه دان كقلاباين بودايا،
تراديسي، سجاره دان چيتا-چيتا مريك يڭ سهاروسڻ دگمبركن سچارا
برسواين دالم باهن فئديدين دان معلومت عوام.

2. รัฐจะต้องดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิผลโดยหรือและร่วมมือกับประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมที่เกี่ยวข้อง ในการต่อสู้กับอคติและขจัดการเลือกปฏิบัติ และส่งเสริมขั้นดิธรรม ความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมและกลุ่มอื่นๆ ในสังคม

ข้อ 16

1. ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการจัดตั้งสื่อของตนด้วยภาษาของตนและการเข้าถึงสื่อทุกรูปแบบที่มีได้เป็นของท้องถิ่นดั้งเดิมได้โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ

2. รัฐจะต้องดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิผลเพื่อประกันว่าสื่อที่รัฐเป็นเจ้าของสะท้อนความหลากหลายทางวัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิมอย่างเหมาะสม รัฐควรกระตุ้นให้สื่อซึ่งเอกชนเป็นเจ้าของสะท้อนความหลากหลายทางวัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิมอย่างพอเพียงโดยไม่กระทบต่อการประกันเสรีภาพในการแสดงออกอย่างเต็มที่

ข้อ 17

1. ปัจเจบุคคลและประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิที่จะได้รับสิทธิทั้งปวงอย่างสมบูรณ์ตามที่กำหนดในกฎหมายแรงงานระหว่างประเทศและในประเทศที่ใช้บังคับอยู่

2. نگارا-نگارا مستي مغمبيل تيندقن برکسن، ملاووي فرونديغن دان کرجاسام دغن اورغ اصل يغ برکنان، اونتوق ملاوان سغکا بوروق (فريجوديس) دان مغهافوسکن ديسکر يميناسي (صفة قبليه کاسيه) دان اونتوق مغلکفن سيکف صبر، فرسهمن دان فرهو بوغن يغ بايق دکالغن اورغ اصل دان بهاگين-بهاگين لاءين دالم مشارکت.

فرکارا 16

1. قوم اورغ اصل برحق اونتوق منوبوهکن ميديا (سييارن عام) مريک دالم بهاس مريک سنديري دان برحق اونتوق منچافاي سماو بنتوق ميديا (سييارن عام) بوکن اورغ اصل، تنقا سبارغ ديسکر يميناسي (صفة قبليه کاسيه).

2. نگارا-نگارا مستي مغمبيل لگه-لگه يغ برکسن اونتوق ممستيکن بهاوا ميديا يغ دميليکي اوليه سسبواه نگارا مغمبرکن کقلاباگين بودايا اورغ اصل سفرتي يغ سفاتوتن. نگارا-نگارا هاروس مغلکفن ميديا سواستا سوفاي مغمبرکن کقلاباگين بودايا اورغ اصل سچوکوفن، دغن تيدق منجسکن جامينن ترهادف کبيباسن اونتوق ملاهيرکن فراسان (ايکسفر يسي)،

فرکارا 17

1. قوم اورغ اصل سچارا اينديويدو دان سچارا برکومفولن برحق اونتوق منعمتي سفنوهن سماو حق يغ دبنتوق د باوه اوندغ-اوندغ بوروه انتارا بغسا دان دالم نگارا/نگري يغ بوليه دگوناقاکاي.

2. รัฐจะต้องดำเนินมาตรการเฉพาะ โดยหรือและร่วมมือกับ ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิม ในการคุ้มครองเด็กท้องถิ่นดั้งเดิมจากการ แสวงประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และจากการทำงานใด ที่น่าจะเป็นอันตราย หรือขัดขวางรบกวนต่อการศึกษาของเด็ก หรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือต่อการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ จิตวิญญาณ ศิลธรรม หรือสังคม ของเด็ก โดยคำนึงถึงความอ่อนแอและล่อแหลมอันตรายเป็นพิเศษของเด็ก และความสำคัญของการศึกษาเพื่อสร้างพลังให้กับพวกเขา

3. ปัจเจกบุคคลท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิที่จะไม่ตกอยู่ใต้สภาพ แรงงานที่เป็นการเลือกปฏิบัติซึ่งส่วนหนึ่ง ได้แก่ การจ้างงานหรือค่าจ้าง

ข้อ 18

ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในเรื่องที่จะกระทบต่อสิทธิผ่านทางผู้แทนที่ได้รับเลือกตามกระบวนการ ของพวกเขา ตลอดจนการดำรงและพัฒนาสถาบันการตัดสินใจของท้องถิ่น ดั้งเดิมด้วย

ข้อ 19

รัฐจะต้องปรึกษาและร่วมมือโดยสุจริตกับประชาชาติท้องถิ่น ดั้งเดิมที่เกี่ยวข้องผ่านสถาบันตัวแทนของพวกเขาเพื่อให้ได้รับความยินยอม ที่กระทำขึ้นอย่างเสรี ล่วงหน้า และโดยได้รับข้อมูลก่อนการรับรอง และการปฏิบัติตามมาตรการทางนิติบัญญัติหรือด้านบริหารที่อาจมี ผลกระทบต่อพวกเขา

2. نځارا-نځارا مستي مغمبيل لځکه-لځکه خاص، دغن فرونديښن دان کرجاسام اوليه اورغ اصل، اونتوق مليندوغي کانق-کانق اورغ اصل درقد فغگونان مريک اونتوق کفنتيښن ايکونومي دان درقد منجانکن سبارغ کرجا يغ برکوغکينن بربهاي اتاويغ مځکغوځنديديقن کانق-کانق، اتاويغ منجسکن کصيحتن توبوه بادن (فيزيکل)، باطين، کروحانين، مورل اتاوقمباغونن مشارکت کانق-کانق ترسبوت، دغن مغمبيل کيرا بتاف مودهن کانق-کانق ترقراره دان کفنتيښن ځنديديقن اونتوق ممقرکاساکن مريک.

3. اينديويديو اورغ اصل ممقوپايي حق اونتوق تيدق دجادیکن مغمسا کفد سبارغ کادان بوروه يغ بر بنتوق ديسکريميناسي برصفا ځيليه کاسيه سقرتي، انتارا لاءينش؛ قلواغ اونتوق فکرجان اتاو کاجي.

فرکارا 18

قوم اورغ اصل برحق اونتوق ترليبت دالم قمبواتن کفوتوسن دالم حال-حال يغ موغکين منجسکن حق-حق مريک، ملالوغي واکيل-واکيل يغ دځيليه اوليه اورغ اصل سنديري مځيکوت تاتاچارا مريک سنديري، دان جوک اونتوق مځکلکن دان مباحونکن اينستيتوسي (ځربادانن) قمبواتن کفوتوسن اورغ اصل مريک سنديري.

فرکارا 19

نځارا-نځارا مستي برونديغ دان بکرجاسام سچارا اخلص دغن قوم اورغ اصل يغ برکنان ملالوغي واکيل اينستيتوسي-اينستيتوسي (ځربادانن) يغ تله دځيليه اوليه مريک سنديري دالم اوسها اونتوق منداقتن ځرستوجوان ببيس يغ دبريکن ستله منداقت معلومت يغ چوکوف اوليه مريک سلوم مځاعراف دان ملقساناکن لځکه-لځکه ځراونداغن اتاو ځنتدبيران يغ موغکين اکن ممبريکن کسن کفد مريک.

ข้อ 20

1. ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิที่จะดำรงและพัฒนาระบบหรือสถาบันทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม มีความมั่นคงที่จะมีวิถีทางยังชีพและการพัฒนาตามแนวทางของพวกเขา และเข้าไปดำเนินกิจกรรมตามประเพณีทั้งหมดและทางเศรษฐกิจอื่นได้อย่างเสรี
2. ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมที่ถูกทำให้สูญเสียวิถีทางยังชีพและการพัฒนาตามแนวทางของพวกเขา มีสิทธิได้รับการแก้ไขชดเชยที่ยุติธรรมและเป็นธรรม

ข้อ 21

1. ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการปรับปรุงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมให้ดีขึ้น โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ ซึ่งส่วนหนึ่งรวมถึงด้านการศึกษา การจ้างงาน การฝึกอบรมและการฝึกอบรมซ้ำที่พกอาศัย สุขอนามัย สุขภาพ และสวัสดิการสังคม
2. รัฐจะต้องดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิผล และมาตรการพิเศษในกรณีที่เหมาะสม เพื่อประกันให้มีการปรับปรุงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐจะต้องให้ความสนใจเป็นการเฉพาะกับสิทธิและความต้องการพิเศษของประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมที่เป็นคนชรา ผู้หญิง เยาวชน เด็ก และคนพิการ

ข้อ 22

1. รัฐต้องให้ความสนใจเป็นการเฉพาะแก่สิทธิและความต้องการพิเศษของประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมที่เป็นคนชรา ผู้หญิง เยาวชน เด็ก และผู้พิการในการปฏิบัติตามปฏิญญานี้

فرکارا 20

1. قوم اورغ اصل برحق اونتوق ممقرتاهنکن دان ممباغونکن سیستم اتاوا اینستیتوسی (قربادانن) قولیتیک، ایکونومی دان مشارکت مریک ترجامین، دالم منعمتی چار-اچارا سارا هیدووف دان قمبراغونن مریک سندیری، دان اونتوق ملیبتکن دیری سچارا بیبس دالم سموا ککیاتن ترادیسی دان ایکونومی یغ لاءین.
2. قوم اورغ اصل یغ دلچوتکن درقد چار-اچارا منداقتکن سومبرسارا هیدووف دان قمبراغونن مریک اداله برحق اونتوق منداقت قمبرتلن کسالهن اتاوا کنتی روگی یغ عادیل دان واجر.

فرکارا 21

1. قوم اورغ اصل برحق، تنفا دیسکریمیناسی (صفة قیلیه کاسیه)، اونتوق قنیغکتن کادان ایکونومی دان مشارکت، ترماسوق، انتارالاعینش؛ دالم بیدغ قندییقن، فکر جان، لاتیهن کرجا دان لاتیهن سمولا، قرومن، فراتورن کصیحتن، کصیحتن دان کسلامتن مشارکت.
2. نگار-انگارامستی مغمبیل لگکه-لگکه یغ برکسن دان تیندقن خاص، دمان برسواین، اونتوق ممستیکن کادان ایکومونی دان مشارکت مریک برتمبه باعیق سچارا برتروسن. نگار-انگارامستی ممبریکن تومفوان خاص کقد حق دان کفرلوان خصوص قوم اورغ اصل یغ مروفاکن کولوغن ورك توا، وانیتا، کانق-کانق دان کولوغن کورغ اوقای.

فرکارا 22

1. نگار-انگارامستی ممبریکن تومفوان خاص کقد حق دان کفرلوان خصوص اورغ اصل یغ مروفاکن کولوغن ورك توا، وانیتا، کانق-کانق دان کولوغن کورغ دالم قلفسانان فراشتهارن این.

2. รัฐจะต้องดำเนินมาตรการร่วมกับประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมในการประกันว่า ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมที่เป็นผู้หญิงและเด็กจะมีสิทธิได้รับการคุ้มครองและการประกันอย่างเต็มที่จากความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบ

ข้อ 23

ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการกำหนดและพัฒนาลำดับความสำคัญและยุทธศาสตร์ในการใช้สิทธิในการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการพัฒนาและกำหนดโครงการด้านสุขภาพ ที่อยู่อาศัย และด้านเศรษฐกิจและสังคมอื่นๆ ที่กระทบต่อพวกเขา และในการบริหารโครงการเหล่านั้นผ่านสถาบันของพวกเขาเท่าที่จะเป็นไปได้

ข้อ 24

1. ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในยาพื้นบ้านและตำรับธรรมเนียม ปฏิบัติด้านสุขภาพ รวมถึงการอนุรักษ์พืช สัตว์ และธาตุวัตถุที่จำเป็นอย่างยิ่งในการใช้เป็นยาปัจเจกบุคคลท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิที่จะเข้าถึงการบริการด้านสังคมและสุขภาพทั้งหมดโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ

2. ปัจเจกบุคคลท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิที่เท่าเทียมกันในการได้รับมาตรฐานด้านสุขภาพกายและใจที่สูงที่สุดเท่าที่จะทำได้ รัฐจะต้องดำเนินขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้สัมฤทธิ์ผลในการทำให้สิทธินี้กลายเป็นความจริงอย่างสมบูรณ์โดยลำดับ

2. نگارا-نگارا مستي مغمبيل لڳهه-لڳهه، سچارا فرڳابوڻ دڻن قوم اورڻ اصل، اونتوق ممستيکن بهاوا وانينا دان کانق-کانق اورڻ اصل منعمتي فرليندوڻ دان جامينن سفنو هڻ درڦد سبارڻ بنتوق کڳانسن دان ديسکر يمينا سي (صفة ڦيليه کاسيه).

فرکارا 23

قوم اورڻ اصل برحق اونتوق مننتوکن دان مباحونکن کاوتامان دان ستراتيگي (چارا مرنچڻ دان ملفساناکن سسواتو تيندقن) اونتوق مڱوکانکن حق مريک کانس ڦمباغونن. سچارا خاصن، قوم اورڻ اصل برحق اونتوق ترليب سچارا برسو ڱو هسو ڱو ه (اکتيف) دالم مباحونکن دان مننتوکن فرنچڻ کصیحتن، فرومهن دان فرنچڻ اڳونومي دان مشارکت یغ لاءین یغ ممبریکن کسن کڦد مريک دان اونتوق منتدبيرکن فرنچڻ-فرنچڻ ترسيوت ملالو وي اينستيتوسي (فربادانن) مريک سنديري، سجاوه یغ موڱکين.

فرکارا 24

1. قوم اورڻ اصل برحق کانس فراوتن تراديسي مريک سنديري دان اونتوق ممڦرتاهنکن عملن کصیحتن مريک، ترماسوق ڦموليهاران تومبو هڻ، حيوان دان باهن اوبت-اوبتن یغ ساغت ڦنتيغ. اينديويديو (سساورڻ فربيادي) اورڻ اصل جوک برحق اونتوق منچاڦاي سموا فرخدمتن مشارکت دان کصیحتن، تنڦا سبارڻ ديسکر يمينا سي (صفة ڦيليه کاسيه).

2. اينديويديو (سساورڻ فربيادي) اورڻ اصل ممڦوپاي حق یغ سام رات اونتوق منعمتي سفنو هڻ کصیحتن جسماني دان روحاني یغ ترتيغی یغ بولييه دچاڦاي. نگارا-نگارا مستي مغمبيل لڳهه-لڳهه یغ فرلو اونتوق منجايدکن ڦغعملن حق اين برکسن سفنو هڻ دڻن پات.

ข้อ 25

ประชาชนที่ท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการดำรงและสร้างเสริมสัมพันธภาพทางจิตวิญญาณที่มีลักษณะเฉพาะกับที่ดิน ดินแดน แม่น้ำ ทะเลชายฝั่ง หรือทรัพยากรอื่นใดที่ตนเป็นเจ้าของตามประเพณี หรือมีจะนั้นได้ครอบครองและใช้ และสิทธิในการยึดถือความรับผิดชอบเพื่ออนุชนในอนาคตในเรื่องดังกล่าว

ข้อ 26

1. ประชาชนที่ท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในที่ดิน ดินแดน และทรัพยากร ซึ่งเป็นเจ้าของ ครอบครอง หรือมีจะนั้นได้ใช้ หรือได้มาตามประเพณี

2. ประชาชนที่ท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการเป็นเจ้าของ ใช้พัฒนา และควบคุมที่ดิน ดินแดน และทรัพยากรที่เป็นเจ้าของด้วยเหตุแห่งสถานภาพ ความเป็นเจ้าของตามประเพณีหรือการครอบครองหรือใช้ตามประเพณีอื่น ตลอดจนได้รับมาด้วยวิธีการอื่นใด

3. รัฐจะต้องให้การรับรองตามกฎหมายและคุ้มครองที่ดิน ดินแดน และทรัพยากรเหล่านี้ การรับรองดังกล่าวจะต้องดำเนินการโดยเคารพอย่างเหมาะสมต่อขนบธรรมเนียม ประเพณี และระบบกรรมสิทธิ์ที่ดินของประชาชนที่ท้องถิ่นดั้งเดิมที่เกี่ยวข้อง

فرکارا 25

اورغ اصل برحق اونتوق مغلکن دان مغواتکن فرهوبو غن
کروحانین یغ فمقوپای چیر-چیری یغ ترسندیری دغن تانه، ولایه، سوغای
دان فیغگیرفتتای دان سومبر لایین یغ دمیلیکی اولیه مریک سچارا ترادیسی
اتاو یغ دودوقی دان دگوناکن دان حق اونتوق مندوکوغ تغکو غجواب
مریک کغد کینراسی اکن داتغ دالم فرکارا این.

فرکارا 26

1. قوم اورغ اصل برحق کأتس تانه، ولایه دان سومبر-سومبریغ تله
دمیلیکی اولیه مریک، اتاو یغ دگوناکن اتاو دفر اولیهی سچارا ترادیسینال.
2. قوم اورغ اصل برحق اونتوق ممیلیکی، مغلکوناکن، مباحونکن
دان مغاول تانه، ولایه دان سومبر-سومبریغ دمیلیکی دغن سبب فمیلیکن
ترادیسی اتاو فندودوقن اتاو فغکونان مغیکوت ترادیسی لایین، دان جوک
یغ تله دفر اولیه اولیه مریک دغن چار اچارایغ لایین.
3. نگار-نگارا مستی مبریکن فغاعترافن دان فرلیندوغن اوندغ-
اوندغ کغد تانه، ولایه دان سومبر-سومبراین. فغاعترافن ترسبوت مستی
دکندالیکن دغن راس حرمت یغ سواجرش کأتس عادة رسم، ترادیسی دان
سیستم فمگغن تانه قوم اورغ اصل یغ برکنان.

ข้อ 27

รัฐจะต้องจัดตั้งและดำเนินกระบวนการที่เป็นธรรม อิสระ เป็นกลาง เปิดเผยและโปร่งใส ร่วมกับประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมที่เกี่ยวข้อง ในการยอมรับและวินิจฉัยสิทธิของประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมในเรื่องที่ดิน ดินแดนและทรัพยากร รวมถึงสิ่งที่ตกเป็นเจ้าของตามประเพณี หรือมิฉะนั้น ซึ่งถูกครอบครองหรือใช้ โดยให้การยอมรับอย่างเหมาะสมต่อกฎหมาย ประเพณี ขนบธรรมเนียม และระบบกรรมสิทธิ์ที่ดินของพวกเขา ประชาชาติ ท้องถิ่นดั้งเดิมจะต้องมีสิทธิในการมีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าว

ข้อ 28

1. ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิได้รับการแก้ไข โดยวิธีการ ที่รวมถึงการทำให้กลับคืนสู่สภาพเดิม หรือในกรณีที่ไม่สามารถเป็นไปได้ ให้ได้รับการชดเชยที่ยุติธรรม เป็นธรรมและเท่าเทียมกันสำหรับที่ดิน ดินแดน และทรัพยากรที่พวกเขาเป็นเจ้าของตามประเพณี หรือมิฉะนั้น โดยการครอบครอง หรือใช้ และได้ถูกยึด นำไป ครอบครอง ใช้หรือทำให้เสียหายโดยไม่ได้รับการยินยอมอย่างเสรี ล่วงหน้า และ โดยได้รับข้อมูล

2. เว้นเสียแต่ว่าได้มีการตกลงอย่างเสรีโดยประชาชาติที่เกี่ยวข้อง การชดเชยจะต้องเป็นในรูปของที่ดิน ดินแดน และทรัพยากรที่เท่าเทียมกัน ในด้านคุณภาพ ขนาด และสถานะทางกฎหมาย หรือการชดเชยที่เป็นเงิน หรือการแก้ไขอย่างเหมาะสมอื่นๆ

فرکارا 27

نگارا-نگارا مستي منوبوهکن دان ملقساناکن، برسام دغن اورغ اصل یغ برکنان، ساتو فروسیسی یغ عادیل، بیبیس، تیدق برت سبله، تر بوک دان جلس، اونتوق مغا عتراف دان مٹھا کیمی حق-حق قوم اورغ اصل برکنان دغن تانه، ولایه، دان سومبر-سومبر، تر ماسوق یغ دمیلیکی سچارا ترادیسسی اتاودودوقی اتاودگوناکن، دغن چار امبریکن فغا عترافن یغ سواجرن کغد اوندغ-اوندغ، ترادیسسی، عاده رسم دان سیستم فمیلیکن تانه اورغ اصل. قوم اورغ اصل مستي برحق اونتوق ترلیبت دالم فروسیسی این.

فرکارا 28

1. قوم اورغ اصل برحق اونتوق منداقتکن فمبتولن (گنتی روکھی)، دغن چارا یغ تر ماسوق فمولیهن سوفاي برادا دالم کادان اصل اتا، جک این تیدق داقت دلاکونکن، منداقت گنتی روکھی یغ عادیل، سواجرن دان سقسام، اونتوق تانه، ولایه دان سومبر-سومبر یغ تله دمیلیکی سچارا ترادیسسی اتاودودوقی اتاودگوناکن، دان یغ تله درمفس، دامبیل، ددودوقی، دگوناکن اتاودروسقن تنفا فرستوجوان بیبیس یغ دبریکن ستله منداقت معلومت یغ چوکوف اولیه قوم اورغ اصل ترلیبت.
2. ملاءینکن تله دفرستوجوی سچارا بیبیس اولیه اورغ-اورغ یغ برکنان، فمفاسن یغ دبریکن مستیله برینتوق تانه، ولایه دان سومبر-سومبر یغ سام کوالیتی (موتون)، کلواسن دان کدودوکن اوندغ-اوندغ اتاوقگنتین کاواغن اتاوقگنتی روکھی لاءین یغ برسواين.

ข้อ 29

1. ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการอนุรักษ์และคุ้มครองสภาพแวดล้อมและปริมาณการผลิตของที่ดิน หรือดินแดน และทรัพยากรของตน รัฐจะต้องจัดตั้งและดำเนินโครงการช่วยเหลือประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมในการอนุรักษ์และคุ้มครองดังกล่าว โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ
2. รัฐจะต้องดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิผลเพื่อประกันว่าจะไม่มีการเก็บหรือทิ้งวัตถุที่เป็นอันตรายในที่ดินหรือดินแดนของประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมโดยปราศจากความยินยอมที่เป็นอิสระ ล่วงหน้า และโดยได้รับข้อมูล
3. รัฐจะต้องดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิผลด้วยในการประกันตามความจำเป็นว่า โครงการในการติดตาม ดำรง และฟื้นฟูสุขภาพของประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมซึ่งได้รับการพัฒนาและดำเนินการโดยประชาชาติที่ได้รับผลกระทบจากสารดังกล่าว มีการดำเนินการอย่างเหมาะสม

ข้อ 30

1. กิจกรรมทางการทหารจะต้องไม่เกิดขึ้นในที่ดินหรือดินแดนของประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิม เว้นเสียแต่เป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะที่เกี่ยวข้อง หรือมิฉะนั้น ได้รับความตกลงอย่างเสรีหรือร้องขอโดยประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมที่เกี่ยวข้อง
2. รัฐจะต้องดำเนินการหารือที่มีประสิทธิผลตามกระบวนการที่เหมาะสมกับประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมที่เกี่ยวข้อง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งผ่านสถาบันผู้แทนของพวกเขา ก่อนที่จะใช้ที่ดินหรือดินแดนเพื่อกิจกรรมทางการทหาร

فرکارا 29

1. قوم اورغ اصل برحق كغد فموليهار أن دان فرليندو غن عالم سكيتر دان كممفوان فرودوقتيغ (دای حاصل) تانه اتاوولایه دان سومبر - سومبر مریك. نگارا-نگارا مستي منوبوهكن دان ملقساناكن فروگرام بنتوان اونتوق اورغ اصل اونتوق فموليهار أن دان فرليندو غن ترسبوت، تنفا دیسكريمیناسی.

2. نگارا-نگارا مستي مغمبیل لڭکه-لڭکه یغ برکسن اونتوق ممستیکن تیاد فیمقنن اتاو فمبواغن باهن-باهن بربهایی اکن دلاکونک د اتس تانه دان ولایه اورغ اصل تنفا فرستوجوان بییس یغ دبریکن سنله منداقت معلومت یغ چوکوف اولیه مریك.

3. نگارا-نگارا جوف مستي مغمبیل لڭکه-لڭکه یغ برکسن اونتوق ممستیکن، سفرتی یغ دفرلوکن، بهاوا فروگرام اونتوق مغاواس، مملیهارا دان ممولیهکن کصیحتن اورغ اصل، سفرتی یغ دباغونکن دان دلقساناکن اولیه اورغ-اورغ یغ منریما کسن درفد باهن ترسبوت، مستي دلقساناکن دغن سواجرن.

فرکارا 30

1. ککیاتن کنتنران تیدق بولیه دجالنکن د اتس تانه دان ولایه اورغ اصل، ملائینکن یغ دلقساناکن دمی کفتیغن عوام یغ برقاتوتن اتاو دفرستوجوی سچارا بییس اتاو دمینتا اولیه قوم اورغ اصل یغ برکنان.

2. نگارا-نگارا مستي منجالنکن روندیغن یغ برکسن دغن قوم اورغ اصل برکنان، ملالوئی تاتاچارا یغ برسسواين دان سچارا خاص ملالوئی اینستیتوسی-اینستیتوسی (فربادن) یغ مواکیلی مریك، سلوم مڭکوناکن تانه اتاو ولایه مریك اونتوق ککیاتن کنتنران.

ข้อ 31

1. ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการดำรง ควบคุม ค้ำครอง และพัฒนามรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การแสดงออก ซึ่งวัฒนธรรมตามประเพณี ตลอดจนการแสดงถึงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และวัฒนธรรม รวมถึงทรัพยากรมนุษย์และพันธุกรรม เมล็ดพันธุ์ ยา ภูมิปัญญาของทรัพยากรสัตว์และพันธุ์พืช ประเพณีปากเปล่า วรรณคดี ลวดลายการออกแบบ กีฬาและการเล่นตามประเพณี ศิลปะ การแสดง และทัศนศิลป์ ประชาชาติยังมีสิทธิในการดำรง ควบคุม ค้ำครอง และพัฒนาทรัพยากรทางปัญญาเหนือมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมตามประเพณี
2. รัฐจะต้องดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิผล โดยร่วมกับ ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมในการยอมรับและคุ้มครองการใช้สิทธิเหล่านี้

ข้อ 32

1. ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการกำหนดและพัฒนาลำดับ ความสำคัญและยุทธศาสตร์สำหรับการพัฒนา หรือการใช้ที่ดิน หรือดินแดน หรือทรัพยากรอื่นๆ
2. รัฐจะต้องปรึกษาและร่วมมือโดยสุจริตกับประชาชาติท้องถิ่น ดั้งเดิมที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านสถาบันผู้แทนของพวกเขา เพื่อให้ได้มาซึ่ง ความยินยอมอย่างเสรีและจากการได้รับข้อมูลก่อนที่จะให้ความเห็นชอบ โครงการใดที่มีผลกระทบต่อที่ดินหรือดินแดน และทรัพยากรอื่นๆ ของพวกเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การใช้ประโยชน์ หรือการแสวงประโยชน์ทรัพยากรแร่ น้ำ และอื่นๆ

فرکارا 31

1. قوم اورغ اصل ممقوپاڤي حق اونتوق ممقرتاهنكن، مغاول، مليندوغي دان ممباغونكن واريئن كبودايان، قغتاهاون تراديسي، قاقاران (ايكسفريسي) كبودايان تراديسي مريك، دان جوگ فرتونجوكن ساءين س، تيكنولوگي دان بودايا مريك، ترماسوق سومبرمأنسي دان سومبرگيننيق، بنيه، فر اوبتن، قغتاهاون بركنان ككايان حيوان دان تومبوهن، تراديسي لپسن، كسوسستران، ريكابنتوق، سوكن دان فرمابينن تراديسي، سني فرسمبهن دان سني ويسوال (سني لوكيسن). مريك جوگ برحق اونتوق ممقرتاهنكن، مغاول، مليندوغي دان ممباغونكن هر تا اينتليك (چرديق فنڊاي) كأتس واريئن كبودايان، قغتاهاون تراديسي، دان قاقاران بودايا تراديسي ترسبوت.
2. نكارا-نكارا مستي مغمبيل لگكه-لگكه يغ بركسن برسام دغن قوم اورغ اصل، اونتوق مغأعتراف دان مليندوغي عملن (قغگونان) حق-حق اين.

فرکارا 32

1. قوم اورغ اصل برحق اونتوق مننتوكن دان ممباغونكن كاوتامان دان ستراتيگي (چاراچارا دان لگكه-لگكه) اونتوق قмбаغونن اتاو قغگونان تانه اتاو ولايه مريك دان سومبر يغ لاءين.
2. نكارا-نكارا مستي برونديغ دان بكر جاسام سچارا اخلص دغن قوم اورغ اصل ملالوغي اينستيتوسي-اينستيتوسي (قربادانن) يغ مواكيلي اورغ اصل دالم حسرت اونتوق منداقتكن فرستوجوان بيبيس يغ دبريكن سنله منداقت معلومت يغ چوكوف اوليه اورغ اصل سبلوم ملولوسكن سبارغ فرانچغن يغ ممبريكن كسن كقد تانه اتاو ولايه دان سومبر- سومبر لاءين اورغ اصل، تراوتماش يغ بركاءيتن دغن قмбаغونن، قغگونان اتاو ايكسفلويتاسي (قغگونان اونتوق كفينتيغن كاواغن) بيجه كلين، اير اتاو سومبر لاءين.

3. รัฐจะต้องจัดให้มีกลไกที่มีประสิทธิผลในการแก้ไขที่ยุติธรรม และเป็นธรรมสำหรับกิจกรรมเช่นว่า และจะต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสม เพื่อลดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและจิตวิญญาณ

ข้อ 33

1. ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการกำหนดอัตลักษณ์หรือสมาชิกภาพตามขนบธรรมเนียมและประเพณีของพวกเขา สิ่งนี้ไม่ทำให้เสื่อมเสียสิทธิของปัจเจกบุคคลท้องถิ่นดั้งเดิมในการได้รับสถานภาพความเป็นพลเมืองของรัฐที่ตนอาศัยอยู่

2. ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการกำหนดโครงสร้างและเลือกสมาชิกภาพของสถาบันตามกระบวนการของพวกเขา

ข้อ 34

ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการส่งเสริม พัฒนา และดำรงโครงสร้างทางสถาบันและขนบธรรมเนียม จิตวิญญาณ ประเพณี กระบวนการ การปฏิบัติและระบบหรือขนบธรรมเนียมทางกฎหมายที่มีลักษณะเฉพาะในกรณีที่ยังดำรงอยู่ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

ข้อ 35

ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการกำหนดความรับผิดชอบของปัจเจกบุคคลต่อชุมชนของพวกเขา

3. نگار-انگارا مستي ميدياکن ميکانيسمی يڭ برکسن اونتوق گنتي روکي يڭ ڦاتوت دان عاديل اونتوق سيارغ ککياتن ترسبوت، دان لڭکه- لڭکه يڭ برسواين مستي دامبيل اونتوق مغور غکن کسن بوروق کڦدعالم سکيتز، ايکونومي، مشارکت، بودايا اتاوکر وحنين.

ڦرکارا 33

1. قوم اورغ اصل برحق اونتوق منتوکن جاتيدير ي اتاوکاهلين مريک سنديري سلارس دغن عادة رسم دان تراديسي مريک. اين تيدق مروسقن حق اينديويدو (سساورغ ڦريبادي) اورغ اصل اونتوق منداقتکن کورنگار ان دالم سسبواه نگارا د مان مريک بر مستوطين.

2. قوم اورغ اصل برحق اونتوق منتوکن ستروکتوردان اونتوق مميله کاهلين اينستيتوسي (ڦربادانن) مريک سلارس دغن تاتاچارا مريک سنديري.

ڦرکارا 34

قوم اورغ اصل برحق اونتوق مڭکالفکن، ممباغونکن دان ممڦرتاهنکن ستروکتور اينستيتوسي (ڦربادانن) دان عادة رسم، کروحانين، تراديسي، ڦروسيس، عملن دان سيستم اتاو عادة رسم ڦراونداغن مريک يڭ ممڦوپاء ي چيري-چيري ترسنديري، دالم کيس د مان وجود،، سلارس دغن ڦياو اي (ستندر د) حق اساسي مانسي انتار ابغسا.

ڦرکارا 35

قوم اورغ اصل برحق اونتوق منتوکن تڭکو غجواب اينديويدو- اينديويدو (سساورغ ڦريبادي) ترهادڦ کومونيتي (مشارکت) مريک.

ข้อ 36

1. ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มที่ถูกแบ่งแยก โดยเขตแดนระหว่างประเทศ มีสิทธิที่จะต้องดำรงและพัฒนาการติดต่อ ความสัมพันธ์และความร่วมมือ รวมถึงกิจกรรมเพื่อความมุ่งประสงค์ ทางจิตวิญญาณ วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจและสังคมกับสมาชิก ของกลุ่มเอง ตลอดจนประชาชนชาติอื่นๆ ข้ามเขตแดน

2. รัฐจะต้องดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิผล โดยการหารือ และร่วมมือกับประชาชนชาติท้องถิ่นดั้งเดิม ในการเอื้ออำนวยการใช้สิทธิ และการประกันการปฏิบัติตามสิทธินี้

ข้อ 37

1. ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิที่จะต้องได้รับการรับรอง การปฏิบัติตาม และการบังคับใช้สนธิสัญญา ข้อตกลง และการดำเนินการ อันเอื้อประโยชน์ที่กระทำไว้กับรัฐหรือผู้สืบสิทธิและให้รัฐยอมรับนับถือ และเคารพสนธิสัญญา ข้อตกลงและการดำเนินการอันเอื้อประโยชน์อื่นๆ เช่นว่า

2. ไม่มีสิ่งใดในปฏิญญานี้ที่จะตีความไปในทางลดหรือขจัดสิทธิ ของประชาชนชาติท้องถิ่นดั้งเดิมที่ระบุในสนธิสัญญา ข้อตกลงและ การดำเนินการอันเอื้อประโยชน์อื่น

ข้อ 38

รัฐจะต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสม รวมทั้งมาตรการทาง นิติบัญญัติ โดยการหารือและร่วมมือกับประชาชนชาติท้องถิ่นดั้งเดิม เพื่อให้ บรรลุเป้าหมายของปฏิญญานี้

فرکارا 36

1. قوم اورغ اصل، تراوتما مریک یغ دبهانگیکن اولیه سمفادن انتارا بغسا، برحق اونتوق مغلکن دان ممبنا هوبوغن فرسودار آن، دان کرجاسام، ترماسوق ککیاتن برتوجوان کروحانین، بودایا، قولیتیک، ایکونومی دان مشارکت، انتارا اهلی مریک ترماسوق جوک دغن قوم لایین یغ برادا دلوار سمفادن.
2. نگار-انگارا، دغن فروندیغن دان کرجاسام دغن اورغ اصل، مستی مغمبیل لگه-لگه یغ برکسن، دغن فروندیغن دان کرجاسام دغن اورغ اصل، اونتوق مپلارس عملن ترسبوت دان منجامینکن قلقسانان حق این.

فرکارا 37

1. قوم اورغ اصل برحق کاتس قغاعترافن، قغعملن دان قغوانکواسان فرجنجین، فرستوجوان دان قلقسانان یغ برفایده یغ لایین یغ دچاقای دغن نگار-انگارا اتاو واریث مریک، دان نگار-انگارا مستی مینجوغی دان مغمرمتی فرجنجین، فرستوجوان دان قلقسانان یغ برفایده یغ لایین این.
2. تیاد سبارغ فرکارا دالم فراشتهارن این بولیه دتفسیرکن سباکای مغمور غکن اتاو مغمافوسکن حق-حق قوم اورغ اصل یغ ترکندوغ دالم فرجنجین، فرستوجوان دان قلقسانان یغ برفایده یغ لایین.

فرکارا 38

- نگار-انگارا، دغن فروندیغن دان کرجاسام دغن قوم اورغ اصل، مستی مغمبیل لگه-لگه یغ سفاتوتش، ترماسوق تیندقن اوندغ-اوندغ، اونتوق منچاقای متلامت فراشتهارن این.

ข้อ 39

ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการจากรัฐ และโดยผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อให้ได้ซึ่งสิทธิที่ระบุในปฏิญญานี้

ข้อ 40

ประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิในการเข้าถึงและการตัดสินใจอย่างทันท่วงทีในการแก้ปัญหาความขัดแย้งและข้อพิพาทกับรัฐหรือฝ่ายอื่น โดยผ่านกระบวนการที่ยุติธรรมและเป็นธรรม ตลอดจนการเยียวยาที่มีประสิทธิผลสำหรับการลิดรอนทั้งปวงของสิทธิปัจเจกบุคคลและสิทธิร่วมกัน การตัดสินใจเช่นว่าจะต้องให้การพิจารณาอย่างเหมาะสมตามขนบธรรมเนียม ประเพณี กฎและระบบกฎหมายของประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมที่เกี่ยวข้อง และสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

ข้อ 41

องค์กรหรือทบวงการชำนัญพิเศษของระบบสหประชาชาติและองค์การระหว่างประเทศอื่นๆ จะต้องเกื้อหนุนให้บทบัญญัติในปฏิญญานี้ กลายเป็นความจริงโดยสมบูรณ์ ซึ่งส่วนหนึ่ง ได้แก่ การระดมความร่วมมือทางการเงินและความช่วยเหลือทางวิชาการ จะต้องมีการกำหนดแนวทางและวิธีการในการประกันการมีส่วนร่วมของประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิม ในเรื่องที่มีผลกระทบต่อพวกเขา

فرکارا 39

قوم اورغ اصل برحق اونتوق منداقت بنتوان كأواغن دان تيكنيكل
درقد نكارا-نكارا دان ملالوئي كرجاسام انتارا بگسا، اونتوق منعمتي حق-
حق يغ ترمكتوب (ترتوليس) دالم فراشتهارن اين.

فرکارا 40

قوم اورغ اصل برحق اونتوق منچاقاي دان ممبوات كفو توسن يغ
تفت دان چفت دالم فېلساين فرتليغكهن دان فرتيكاين دغن نكارا-نكارا اتاو
كومفولن-كومفولن لايين ملالوئي چار اچارا يغ عاديل دان سقسام، دان
جوك حق كاتس قوملپهن يغ برکسن اونتوق سماو فنجروبو هن حق
اينديويدو دان حق كومفولن مريك. كفو توسن سبكيئو مستي ممبريكن
فرتيمباغن يغ سواجرث كاتس عادة رسم، تراديسي، فراتورن، دان سيستم
فراونداغن قوم اورغ اصل يغ برکنان دان حق اساسي مانسي انتارا بگسا.

فرکارا 41

اغكوتا-اغكوتا دان اگنيسي خصوص دالم سيستم فرتوبو هن بگسا-
بگسا برساتودان فربادنن انتارا بگسا يغ لايين مستي مپومبغ كاره
رياليساسي (منجاديكن كپاتان) سفنو هن فراونتوكن (كندوغن يغ ترچانت دالم
اوندغ-اوندغ) دالم فراشتهارن اين، سفرتي ملالوئي، انتارا لايين، فغهن
دالم حال برکنان كرجاسام كأواغن دان بنتوان تيكنيكل. چار-چارا دان
لغكه-لغكه اونتوق ممستيكن فغليبتن اورغ اصل دالم حال-حال يغ ممبريكن
كسن كقد مريك مستي دتوبو هكن.

ข้อ 42

สหประชาชาติ องค์การต่างๆ ของสหประชาชาติ ซึ่งรวมถึงสมัชชา
ถาวรว่าด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นดั้งเดิม และทบวงการชำนัญพิเศษ
ทั้งที่ตั้งอยู่ในระดับประเทศ และรัฐจะต้องส่งเสริมการเคารพและ
การอนุรักษ์บทบัญญัติในปฏิญญานี้อย่างเต็มที่ และติดตามประสิทธิผล
ของปฏิญญานี้

ข้อ 43

สิทธิที่ได้รับการยอมรับในปฏิญญานี้เป็นมาตรฐานขั้นต่ำ เพื่อ
ความอยู่รอด ศักดิ์ศรีและความอยู่ดีของประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมของโลก

ข้อ 44

สิทธิและเสรีภาพทั้งปวงที่ได้รับการยอมรับในปฏิญญานี้ ได้รับการ
ประกันอย่างเท่าเทียมกันสำหรับปัจเจกบุคคลท้องถิ่นดั้งเดิมทั้งชาย
และหญิง

ข้อ 45

ไม่มีสิ่งใดในปฏิญญานี้ที่อาจนำไปตีความไปในทางลดหรือ
ทำให้สิ้นซึ่งสิทธิของประชาชาติท้องถิ่นดั้งเดิมที่มีอยู่ในปัจจุบันหรืออาจได้รับ
ในอนาคต

فرکارا 42

فرتوبوهن بغسا-بغسا برساتو، بادنښ، ترماسوق فوروم تنفق اونتوق حال-احول اورغ اصل، دان اګینسي-اګینسي خصوص، ترماسوق د فريغکت نکارا، دان نګري-نګري یغ مفرستوجوي فرجنجن این، مستي مغلککن دان مفرمتي دان ممستیکن فغګونان سفوهڅ فراونتوکن(کندو غن یغ ترچانت دالم اوندغ-اوندغ) دالم فراشتهارن این دان منجالنکن فغاواسن اونتوق ممستیکن کبرکسانن فراشتهارن این.

فرکارا 43

حق-حق یغ د اعتراف د دالم فراشتهارن این مروفاکن فیاوای (ستندرد)مینیموم (اوکورن اساس) اونتوق کوجودن، مرتبت دان کسجهتران قوم اورغ اصل د سلوروه دنیا.

فرکارا 44

سموا حق دان کبییسن یغ د اعتراف دالم فراشتهارن این اداله دجامین سام رات اونتوق ایندیویدو-ایندیویدوللاکي دان وانیتا اورغ اصل.

فرکارا 45

تیاد افا-افا فون دالم فراشتهارن این فرلودتفسیر سباګاي مغور غکن اتاوملپکن حق-حق قوم اورغ اصل یغ دمیلیکي سکارغ اتاویغ اکن دفراولیه فد ماس اکن داتغ.

ข้อ 46

1. ไม่มีสิ่งใดในปฏิญญานี้ที่อาจนำไปตีความไปในทางที่ให้รัฐใด ประชาชน กลุ่มบุคคล หรือบุคคลใดมีสิทธิใดในการเข้าไปเกี่ยวพันกับ กิจกรรมหรือกระทำการใดที่ตรงข้ามกับกฎบัตรสหประชาชาติ หรือ พิจารณาไปในทางให้อำนาจหรือกระตุ้นการกระทำใดที่อาจแบ่งแยกหรือ ทำให้เสื่อมเสียต่อบุรณภาพแห่งดินแดนหรือเอกภาพทางการเมืองของรัฐ ที่เป็นอธิปไตยและมีเอกราช ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

2. ในการใช้สิทธิที่ประกาศอย่างชัดเจนในปฏิญญานี้ สิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐานของทุกคนจะต้องได้รับการเคารพ การใช้สิทธิ ที่กำหนดในปฏิญญานี้จะขึ้นอยู่กับข้อจำกัดที่กำหนดเป็นกฎหมายและที่ สอดคล้องกับพันธกรณีสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศเท่านั้น ข้อจำกัดใดๆ ดังกล่าวจะต้องไม่เป็นการเลือกปฏิบัติและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อความมุ่งประสงค์ในการให้เกิดความมั่นคงต่อการยอมรับ และการเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นเท่านั้น และเพื่อให้เป็นไปตาม ความจำเป็นอย่างยิ่งยวดและยุติธรรมในสังคมประชาธิปไตย

3. บทบัญญัติที่กำหนดในปฏิญญานี้จะต้องตีความตามหลักการ แห่งความยุติธรรม ประชาธิปไตย การเคารพสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาค การไม่เลือกปฏิบัติ ธรรมภิบาล และความสุจริต

1. تیاد افا-اڤا فون دالم فراشتھارن این مستی دتفسیرکن سباگای ممبریکن مان-مان نگارا، اورغ، کومفولن اتا اورغ فرساورغن ممفوپاڤی سبارغ حق اونتوق ملیبتکن ڊیری دالم سبارغ کگیاتن اتا اونتوق منجالنکن سبارغ تیندقن یغ برنتناغن دغن فیاکم بغسا-بغسا برساتو، اتا دتفسیرکن سباگای ممبریکن کواس اتاومگالفکن سبارغ تیندقن یغ باکل منچرای- برایکن اتاومروسقکن کدولتن ولایه اتا فرقادوان فولیتیک، سام اد سفنو هئ اتا سبهاگین، د دالم نگارا-نگارا بییس دان بردولت.

2. دالم مغمملکن حق-حق یغ ډپاتاکن د دالم فراشتھارن این، حق اساسی مأنسی دان کبییسن اساس سموا اورغ مستی دحرمتی. فغعملن حق-حق یغ تله دنتفکن دالم فراشتھارن این مستی ترتعلق هان کفد فمباتسن سفرتی یغ دنتتوکن اولیه اوندغ-اوندغ، دان سلارس دغن تغکو غجواب حق اساسی مأنسی انتار ابغسا. سبارغ فمباتسن ترسبوت مستیله تیدق برنتوق ڊیسکریمیناسی (برصفة فیلیه کاسیه) دان هان سمات-سمات فرلواونتوق توجوان فغاعترافن دان فغحرمتن یغ سواجرن ترهادف حق-حق دان کبییسن فیھق لایین دان اونتوق منچاقای کعادیلن دان ممنوھی شرط یغ مندوروغ کوجودن سبواه مشارکت ڊیموکراسی.

3. فر اونتوکن-فر اونتوکن (کندوغن یغ ترچانت دالم اوندغ-اوندغ) یغ دنتفکن دالم فراشتھارن این مستی دتفسیرکن سلارس دغن فرینسیف کعادیلن، ڊیموکراسی، حرمت کفد حق اساسی مأنسی، کسام-راتان، تیاد ڊیسکریمیناسی (صفة فیلیه کاسیه)، فمرینتنه باءیق دان برتوجوان مورنی.

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีวาระการดำรงตำแหน่ง 6 ปี และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 257 กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการแก้ไขที่เหมาะสมต่อบุคคล หรือหน่วยงานที่กระทำหรือละเลยการกระทำดังกล่าว เพื่อดำเนินการในกรณีไม่ปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการตามที่เสนอให้รายงานต่อรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป

2. เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ในกรณี que เห็นชอบ ตามที่มีผู้ร้องเรียนว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

3. เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง ในกรณีที่เห็นชอบ ตามที่มีผู้ร้องเรียนว่า กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดในทางปกครองกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

4. ฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมแทนผู้เสียหาย เมื่อได้รับการร้องขอจากผู้เสียหายและเป็นกรณีที่เห็นสมควรเพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

5. เสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย และกฎต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

6. ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน

7. ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์การเอกชน และองค์การอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน

8. จัดทำรายงานประจำปีเพื่อประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนภายในประเทศและเสนอต่อรัฐสภา

9. อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนประกอบด้วย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ รวมทั้งมีอำนาจอื่นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

1. นางอมรา	พงศาพิชญ์	ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
2. นายแท้จริง	ศิริพานิช	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
3. นายนิรันดร์	พิทักษ์วัชระ	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
4. นายปริญญา	ศิริสารการ	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
5. นายไพบุลย์	วราหะไพฑูรย์	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
6. พลตำรวจเอก วันชัย	ศรีนวลนัต	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
7. นางวิสา	เป็ญจะมโน	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางอรินณพงศ์	สูตรสุคนธ์	เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
นายประนัญญา	สุวรรณภักดี	รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
นายวีรวิทย์	วีรวิทย์	รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กระบวนการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน

ผู้ร้อง ได้แก่

- ผู้ถูกละเมิด หรือผู้แทน
- ผู้พบเห็นการละเมิด

→
ร้องเรียน
มายัง

- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- กรรมการฯ คนใดคนหนึ่ง
- องค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนที่คณะกรรมการฯ กำหนด

สถานที่ติดต่อ

ศูนย์ราชการ

เฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา

5 ธันวาคม 2550

ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่
กทม. 10210

โทรศัพท์ 0-2141 3800

0-2141 3900

โทรสาร 0-2143 9563

สายด่วน 1377

E-mail:help@nhrc.or.th

Homepage:www.nhrc.or.th

→
ร้องเรียน
โดย

- ทางจดหมาย
- ทางโทรศัพท์
- ด้วยตนเอง ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ทางโทรสาร
- ส่งข้อความทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) หรือสื่ออื่นๆ

→
ร้องเรียน
โดยระบุ

- ชื่อ ที่อยู่ของผู้ร้องเรียนหรือผู้ทำการแทนที่สามารถติดต่อกลับได้
- ชื่อ ที่อยู่ บุคคลหรือหน่วยงานที่เป็นผู้ละเมิด
- รายละเอียดการกระทำหรือเหตุการณ์ที่มีการละเมิด

การร้องเรียนเมื่อถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

